

**Звернення
Ради суддів адміністративних судів України
до Прем'єр-міністра України М.Я. Азарова**

Про фінансування апеляційних та
окружних адміністративних судів

Шановний Миколо Яновичу!

Рада суддів адміністративних судів України звертається до Вас з приводу ситуації, яка склалася з фінансуванням апеляційних та окружних адміністративних судів.

Згідно з частиною другою статті 140 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» забезпечення функціонування судової влади передбачає визначення в Державному бюджеті України видатків на фінансування судів не нижче рівня, що забезпечує можливість повного і незалежного здійснення правосуддя відповідно до закону та законодавче гарантування повного і своєчасного фінансування судів.

Рівень фінансування цих судів, незважаючи на номінальне зростання з кожним роком його обсягів, наразі тенденційно погіршується. Так, передбачені судам видатки державного бюджету за рахунок зростання розміру мінімальної заробітної плати та вартості витратних матеріалів, тарифів на поштові послуги, а також інфляційних процесів на кожний наступний бюджетний період зростають, але фактично є значно меншими від потреби.

Видатки, передбачені державним бюджетом на 2013 рік на утримання окружних та апеляційних адміністративних судів, задовольняють потребу цих судів від 0 до 70 відсотків залежно від напрямів їх використання.

Особливе занепокоєння викликає неприпустимо низький рівень оплати праці працівників апарату адміністративних судів. Причиною цього є те, що при розрахунках фонду оплати праці не враховується фактична чисельність цих працівників, яка, на відміну від тієї, що була на початку створення системи адміністративних судів, нині майже досягла їх штатної чисельності.

Суми виплат працівникам надбавок, премій, матеріальної допомоги на оздоровлення, матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань є мінімальними або ж не виплачуються взагалі. Заробітна плата працівників апарату адміністративних судів сьогодні, незважаючи на навантаження і відповідальність, прирівнюється до зарплати некваліфікованих працівників. Посадові оклади працівників апарату судів є найнижчими серед усіх категорій державних службовців.

Кошторисні призначення адміністративних судів на оплату праці у 2013 році порівняно з 2012 роком зменшилися на 12,1 мільйона гривень. У разі заповнення в судах усіх вакантних посад суддів заробітна плата працівника апарату становитиме 500 гривень, тобто буде майже вдвічі меншою, ніж його посадовий оклад. На сьогодні посадовий оклад помічника судді становить 1147 гривень.

На нашу думку, одним зі шляхів розв'язання цієї проблеми може бути негайне внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на

2013 рік» у частині збільшення бюджетних призначень на оплату праці працівників судів.

За нашими розрахунками, фонд оплати праці окружних та апеляційних адміністративних судів необхідно збільшити, відповідно, на 50,3 і 31 мільйон гривень. Це дасть змогу довести середньомісячну заробітну плату працівників апарату до 3–3,2 тисячі гривень (по Україні середня заробітна плата становить близько 2,9 тисячі гривень).

Завдяки прийнятому у 2011 році Закону України «Про державну службу», який набирає чинності з 1 січня 2014 року, рівень оплати праці та соціального захисту державних службовців повинен покращитися. Однак відповідно до цього Закону статус працівників апарату судів не виправдано применшено. Таким чином, сподівання на розв'язання проблем із виплатою гідної заробітної плати працівникам апарату судів завдяки дії цього Закону не виправдається в повному обсязі.

Сьогодні у зв'язку з низькою заробітною платою плинність кадрів у судах значно збільшилася і в деяких із них досягає 50 відсотків. Усе це негативно позначається на здійсненні правосуддя.

Працівники апарату судів змушені звертатися до різних інстанцій та органів, зокрема й до Ради суддів адміністративних судів України, з листами щодо необхідності розв'язання цієї ситуації.

Багато невіршених питань є і в законодавчому забезпеченні та практиці виділення передбачених законом грошових коштів і надання їх у розпорядження судів.

Існуючий порядок витрачання бюджетних коштів не гарантує своєчасної оплати товарів і послуг навіть за наявності у судів відповідних коштів на реєстраційних рахунках.

Виправити цю ситуацію можливо лише шляхом внесення змін до статті 55 Бюджетного кодексу України, оскільки норма цієї статті не враховує вимоги щодо забезпечення незалежності судової влади і її особливого статусу, зокрема стосовно захищеності видатків на фінансування судової влади, як це визначено у статті 142 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Вищий адміністративний суд України та Рада суддів адміністративних судів України неодноразово порушували питання щодо покращення фінансування адміністративних судів та надавали пропозиції стосовно їх вирішення, проте ці пропозиції не були підтримані Кабміном Міністрів України.

У жовтні 2012 року відповідно до свого рішення Рада суддів адміністративних судів України звернулася до Ради суддів України щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України, яка, у свою чергу (рішення від 26 жовтня 2012 року № 65), звернулася до Кабінету Міністрів України. На жаль, це питання так і не було вирішено.

Рада суддів адміністративних судів України просить Вашого сприяння у вирішенні порушених питань.

**З повагою
За дорученням Ради суддів
адміністративних судів України**

М.Г. Кобиляиський